

Exam. Code : 103204

Subject Code : 1104

B.A./B.Sc. 4th Semester

HOME SCIENCE (Clothing Textiles Part-II)

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—50

Note :—Attempt **one** question each from sections A, B, C and D carrying **10** marks each. Section E carrying **10** marks, is compulsory.

SECTION—A

1. Explain colour wheel with illustration and write about various colour schemes.
2. How is balance, rhythm and harmony important in designing of clothes ?

SECTION—B

3. What factors do we keep in mind while selecting clothes for adults ?
4. What care and measures should be taken while storing woollen garments ?

SECTION—C

5. What do you understand by the term reducing bleaches ? Explain.
6. Explain any two mechanical finishes and give their importance.

SECTION—D

7. What are stains ? Explain the procedure to remove the following :
  - (a) Ink
  - (b) Coffee

- (c) Nail Paint
 (d) Juice.
8. Differentiate between Simple and novelty yarns.

SECTION—E

9. State **true** or **false**. Justify your answer in one line :
- (a) Twill weave is used in cotton fabric
 (b) Felting and bonding are techniques used in weaving
 (c) Mercerizing is a mechanical finish
 (d) Reducing bleaches are effective in open air
 (e) Blood stains can be removed by hot water.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਭਾਗ ਓ, ਅ, ਏ ਅਤੇ ਸ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ।
 ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 10 ਅੰਕ ਹਨ। ਭਾਗ ਹ ਜਿਸਦੇ 10 ਅੰਕ
 ਹਨ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਓ

1. ਕਲਰ ਵੀਲ ਕੀ ਹੈ, ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਕੇ ਸਮਝਾਉ ਅਤੇ ਕਲਰ ਸਕੀਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ।
2. ਬੈਲੇਂਸ, ਰਿਥਮ ਅਤੇ ਹਾਰਮਨੀ ਦੀ ਕਪੜੇ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੀ ਮਹੱਤਤਾ ਹੈ। ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

3. ਅਡੱਲਟ ਲਈ ਕਪੜਿਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੋਗੇ ?
4. ਉਨੀ ਕਪੜਿਆਂ ਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਏ

5. ਰਿਡਊਸਿੰਗ ਬਲੀਚ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਕੋਈ ਦੋ ਮਕੈਨੀਕਲ ਫਿਨਿਸ਼ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਮਝਾਉ।

ਭਾਗ—ਸ

7. ਦਾਗ ਅਤੇ ਧੱਬੇ ਕੀ ਹਨ ? ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਧੱਬੇ ਕਿਸ ਤਰਾਂ ਨਾਲ ਉਤਾਰੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਦੱਸੋ :
- (ੳ) ਸਿਆਹੀ
(ਅ) ਕਾਫ਼ੀ
(ੲ) ਨਹੁੰ ਪਾਲਿਸ਼
(ਸ) ਸ਼ਰਬਤ।
8. ਸਿੰਪਲ ਅਤੇ ਨੋਵੇਲਟੀ ਧਾਗੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਹ

9. ਠੀਕ ਅਤੇ ਗਲਤ ਦੱਸੋ। ਆਪਣੇ ਉੱਤਰ ਦੀ ਇੱਕ ਲਾਇਨ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੋ :
- (ੳ) ਟਵੀਲ ਵੀਵ ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ ਵਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।
(ਅ) ਫ਼ੈਲਟਿੰਗ ਅਤੇ ਬੋਂਡਿੰਗ ਵੀਵੀੰਗ ਦੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਹਨ।
(ੲ) ਮਰਸਰਾਈਸਿੰਗ ਇੱਕ ਮਕੈਨਿਕਲ ਫਿਨਿਸ਼ ਹੈ।
(ਸ) ਰਿਡੂਸਿੰਗ ਬਲੀਚ ਖੁੱਲੀ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
(ਹ) ਖੂੰਨ ਦੇ ਧੱਬੇ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਉਤਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(Hindi Version)

ਨੋਟ :— ਭਾਗ ਕ, ਖ, ਗ ਐਂਰ ਘ ਮੇਂ ਸੇ ਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੀਜ਼ਿਏ। ਪ੍ਰਤਏਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੇ 10 ਅਂਕ ਹੈ। ਭਾਗ ਙ ਜਿਸਕੇ 10 ਅਂਕ ਹੈਂ, ਅਨਿਵਾਰਏ ਹੈ।

ਭਾਗ—ਕ

1. ਕਲਰ ਵੀਲ ਕੀ ਹੈ, ਚਿਤ੍ਰ ਬਨਾਕਰ ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ ਐਂਰ ਅਲਗ ਕਿਸਮ ਕੀ ਕਲਰ ਸਕੀਮ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੇਂ ਬਤਾਏ।
2. ਬੈਂਲਸ, ਰਿਘਮ ਐਂਰ ਹਾਰਮਯੀ ਕਾ ਕਪੜੇਂ ਕੋ ਡਿਜ਼ਾਇਨ ਕਰਤੇ ਸਮਯ ਕਯਾ ਸਹਤਕ ਹੈ ? ਵਯਾਖਯਾ ਕੀਜ਼ਿਏ।

भाग-ख

3. वयस्कों के लिए कपड़ों को चयन करने में आप किन कारकों को ध्यान में रखेंगे ?
4. ऊनी कपड़ों को स्टोर करते समय किन चीजों को ध्यान में रखना चाहिए ?

भाग-ग

5. रिडयूसिंग बलीच की व्याख्या करो।
6. किन्हीं दो मकैनिकल फिनिश की व्याख्या कीजिए और उनका महत्व समझाइए।

भाग-घ

7. दाग और धब्बे क्या होते हैं ? निम्नलिखित दाग कैसे हटाए जा सकते हैं :
  - (क) सियाही
  - (ख) काफी
  - (ग) नाखून पॉलिश
  - (घ) शरबत।
8. सिंपल और नौवेल्टी यार्ण में क्या अंतर है ?

भाग-ङ

9. सही तथा गलत बताइए। अपने उत्तर की एक लाइन में पुष्टि करें :
  - (क) टव्लि वीव सूती कपड़ों में की जाती है।
  - (ख) फैलटिंग और बौडिंग विविंग की तकनीक है।
  - (ग) मरसराइजिंग एक मकैनिकल फिनिश है।
  - (घ) रिडयूसिंग बलीच खुली हवा में ज्यादा प्रभावित होती है।
  - (ङ) खून का दाग गरम पानी से मिटाया जा सकता है।